

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад „Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”

Силабус освітнього компоненту
«Академічне письмо українською та іноземною мовами»

Назва курсу	Академічне письмо українською та іноземною мовами
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета курсу: формування науково-дослідницької і викладацької компетентностей та вдосконалення мовної й комунікативної компетентностей здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» шляхом опанування наукових і практичних засад академічного письма українською та іноземною мовами в навчально-науковій діяльності.</p> <p>Реалізації мети підпорядковані такі основні завдання курсу: 1) практичне засвоєння наукових і етичних засад академічного письма українською та іноземною мовами; 2) опанування нормативних засобів вербального та невербального коду в науковому й навчальному спілкуванні; вироблення вмінь і навичок створення й аналізу наукових та навчально-методичних текстів різних жанрів українською й іноземною мовами; 3) удосконалення вмінь ефективно спілкуватися державною мовою, учитися та оволодівати сучасними знаннями за допомогою української та іноземної мов, використовувати інформаційно-комунікаційні технології, бути критичним і самокритичним у процесі навчально-наукової комунікації, діяти на основі етичних мотивів під час наукових дискусій, виявляти визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків; 4) подальший розвиток здатностей генерувати нові ідеї у викладацькій і науковій діяльності; 5) формування потреби мовного, мовленнєвого й комунікативного самовдосконалення українською й іноземною мовами</p>
Тривалість курсу	6 кредитів, 180 годин, з них 48 годин – аудиторні (24 години – практичні заняття з академічного письма українською мовою, 24 години – практичні заняття з академічного письма іноземною мовою), 132 години – самостійна робота (66 годин – з академічного письма українською мовою, 66 годин – з академічного письма іноземною мовою)
Результати навчання	<p>Результатами навчання мають стати набуті компетентності здобувачами наукового ступеня «доктор філософії»:</p> <p>ІК. Здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної освіти під час науково-педагогічної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у системі професійної освіти.</p> <p>ЗК 1. Здатність до системного, критичного мислення, прийняття рішень на аксіологічних засадах та з точки зору професійної етики.</p> <p>ЗК 2. Здатність до набуття навичок дослідника, зокрема: аналізувати, систематизувати, критично осмислювати та переосмислювати інформацію, презентувати результати дослідження усно й письмово з дотриманням принципів академічної доброчесності.</p>

ЗК 3. Здатність до опанування іноземної мови для представлення й обговорення результатів наукової дослідно-експериментальної роботи в усній і письмовій формах, а також для аналізу наукових текстів зі спеціальності, участі у наукових міжнародних проєктах.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), втілювати інновації у практику для розв'язання професійно важливих проблем.

ЗК 5. Здатність використовувати сучасні медіатехнології в освітньому процесі та створювати авторські медіапродукти.

ФК 1. Здатність виокремлювати актуальні проблеми в галузі професійної освіти, виявляти їх причини та наслідки, проєктувати шляхи їх профілактики або усунення.

ФК 4. Здатність до пошуку, осмислення, відбору та критичного аналізу наукової інформації (у тому числі з іноземних джерел) зі спеціальності.

ФК 5. Здатність до застосування нових теорій, концепцій, технологій та методик, необхідних для вирішення складних проблем та завдань у галузі вищої професійної освіти.

ФК 6. Здатність проводити теоретичне та емпіричне дослідження, розробляти та застосовувати діагностичний інструментарій, аналізувати, узагальнювати та презентувати результати досліджень, обґрунтовувати висновки.

ФК 7. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у широку практику роботи за спеціальності.

ФК 10. Здатність до прогнозування перспектив розвитку вищої професійної освіти з урахуванням її становлення та сучасного стану.

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами таких *програмних результатів навчання*:

ПРН 1. Демонструвати системний науковий світогляд, критично осмислювати інформацію та приймати рішення на основі загальнолюдських й професійних цінностей та з точки зору професійної етики.

ПРН 3. Демонструвати навички дослідника, зокрема: аналізувати, систематизувати, критично осмислювати та переосмислювати інформацію, презентувати результати дослідження усно й письмово з дотриманням принципів академічної доброчесності.

ПРН 4. Вільно спілкуватись (українською та/або іноземною мовою) з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань з колегами.

ПРН 5. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, у тому числі, для участі у наукових міжнародних проєктах

ПРН 6. Генерувати нові ідеї (креативність) та втілювати інновації на практиці.

ПРН 7. Виокремлювати актуальні проблеми в галузі професійної освіти, виявляти їх причини та наслідки, проєктувати шляхи їх профілактики або усунення.

ПРН 10. Демонструвати навички щодо ефективного пошуку, відбору, критичного аналізу наукової інформації (у тому числі з іноземних джерел) зі спеціальності.

ПРН 11. Виявляти навички вдало застосовувати нові теорії, концепції, технології, методики, необхідні для вирішення складних проблем та завдань у галузі вищої професійної освіти.

ПРН 12. Проводити теоретичне та емпіричне дослідження, розробляти та застосовувати діагностичний інструментарій, аналізувати, узагальнювати та презентувати результати досліджень, обґрунтовувати висновки.

ПРН 13. Апробувати результати наукового дослідження, поширювати та впроваджувати їх у широку практику роботи за спеціальністю.

ПРН 16. Демонструвати навички ефективного використання медіатехнологій та створювати власні медіапродукти.

ПРН 18. Уміти прогнозувати перспективи розвитку вищої професійної освіти з урахуванням її становлення та сучасного стану.

Опановані й поглиблені знання про наукові й етичні засади академічного письма українською та іноземною мовами, зокрема про:

– мовленнєві жанри наукового й навчального спілкування, тактики, стратегії наукового й педагогічного спілкування українською й іноземною мовами;

– засоби вербального і невербального коду, практику й техніку навчально-наукової комунікації в різних її формах;

– своєрідні риси наукового стилю української та іноземної мов, основні жанрові різновиди наукового стилю, стильові ознаки української та іноземної наукової мови;

– правила побудови й культури читання та аналізу наукового тексту, особливості анотування, реферування наукових джерел;

– мовні засоби організації наукової інформації в науковому тексті, правила техніки наукового редагування, саморедагування й перекладу наукових джерел;

– композиційно-логічну побудову наукових жанрів;

– риторичні прийоми наукового спілкування;

– правила ведення наукової дискусії;

Сформовані вміння

– аналізувати тексти наукового стилю різних жанрів відповідно до рівня розвитку й нормативних вимог сучасної української та іноземної мов;

– здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних наукових джерел;

– створювати й трансформувати наукові тексти різних жанрів українською й іноземною мовами згідно з вимогами наукового стилю, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;

– користуватися технікою наукового редагування й саморедагування наукових текстів;

– брати участь у наукових дискусіях, володіти полемічним мистецтвом, культурою конструктивного діалогу, етикою оратора;

– дотримуватися правил академічної доброчесності в різних видах наукової діяльності;

Вироблені навички спілкування державною мовою під час навчально-наукової комунікації, ведення наукових дискусій тощо, використання іноземної мови в науково-дослідницькій діяльності;

Отриманий досвід бути критичним і самокритичним у процесі навчально-наукової комунікації, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних науково-дослідницьких робіт різних жанрів;

Сформоване ставлення діяти на основі етичних мотивів під час наукових дискусій, виявляти визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих на себе обов'язків

Тижневий розклад	Перший семестр Модуль 1 Академічне письмо українською мовою
	Тиждень 1 Заняття 1, 2. Тема: Українське академічне письмо і мовна культура науковця. Аналіз основних понять мовної культури науковця, наукової мови й академічного письма як комунікативного феномена. Академічне письмо у викладацькій діяльності. Редагування наукового тексту.
	Тиждень 2 Заняття 3, 4. Тема: Мовна особистість дослідника і основи наукового дискурсу. Характеристика складників мовної особистості дослідника та структури наукового дискурсу. Наукові заходи, зразки наукових робіт і документів. Аналіз вербального компонента наукового тексту й дискурсу.
	Тиждень 3 Заняття 5, 6. Тема: Науковий стиль української мови: сфера використання, основні функції, мовні ресурси. Підстили наукового стилю. Власне науковий підстиль і його основні жанри: наукова стаття, наукова монографія, кваліфікаційна робота, дисертація, доповіді, тези. Навчально-науковий підстиль і його жанри. Науково-популярний підстиль і його жанри. Традиційні стильові ознаки наукового мовлення. Образність та експресивність у науковому стилі. Функції наукової мови. Аналіз мовних засобів української наукової мови (фонетико-інтонаційні особливості усної форми наукового стилю; комунікативні властивості наукової мови; засоби милозвучності української мови; основні вимоги до термінів, особливості синонімії в термінології, відмінність термінів від професіоналізмів і професійних жаргонізмів; використання в науковому мовленні іншомовної лексики; українські відповідники до запозичених термінів; лексичні помилки: змішування паронімів, мовленнєва недостатність і надмірність; фразеологізована термінологія і кліше); граматичні особливості наукових текстів.
	Тиждень 4 Заняття 7, 8. Тема: Культура наукового тексту: структурно-сміслові й композиційні компоненти наукових текстів різних жанрів. Аналіз структурно-сміслових і композиційних компонентів наукових текстів. Написання наукової статті, рецензії, відгуку. Культура читання наукового тексту, оформлення бібліографії, укладання термінологічного словника (термінологічний практикум).
	Тиждень 5 Заняття 9, 10 Робота дослідника з науковим текстом. Електронна презентація наукового тексту. Практикум з різних видів академічного письма. Моделювання наукових заходів.
	Тиждень 6 Заняття 10, 12 Мовленнєва поведінка в науковому спілкуванні. Моделювання й аналіз наукового спілкування. Тиждень 7 Презентація результатів самостійної роботи.

	<p style="text-align: center;">Тиждень 8</p> <p>Контрольна модульна робота № 1. Підсумок роботи за першим модулем.</p> <p style="text-align: center;">Другий семестр</p> <p style="text-align: center;">Модуль 2</p> <p style="text-align: center;">Академічне письмо іноземною мовою</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 1</p> <p>ТЕМА 1: English as the World Language of Research and Education. ТЕМА 2: The Nature of Writing.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 2</p> <p>ТЕМА 3: Cultural Differences in Writing. ТЕМА 4: Strategies of Writing in English.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 3</p> <p>ТЕМА 5: Curriculum Vitæ. ТЕМА 6: Cover Letter</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 4</p> <p>ТЕМА 7. Formal Style. ТЕМА 8. Cautious Writing.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 5</p> <p>ТЕМА 9. Academic Vocabulary. Verbs.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 6</p> <p>ТЕМА 10. Collocations. ТЕМА 11. Logical Connectors.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 7</p> <p>ТЕМА 12. Latin Expressions. ТЕМА 13. New Lexical Tendencies in English.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 8</p> <p>ТЕМА 14. Spelling. ТЕМА 15. Capitalization.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 9</p> <p>ТЕМА 16. Research Paper Abstracts.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 10</p> <p>ТЕМА 17. Conference abstracts.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 11</p> <p>ТЕМА 18. Letters</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 12</p> <p>ТЕМА 19. Conference presentation.</p> <p style="text-align: center;">Тиждень 13</p> <p>МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА</p>
Теми	<p style="text-align: center;">Модуль 1</p> <p>Тема 1. Українське академічне письмо і мовна культура науковця. Тема 2. Мовна особистість дослідника і основи наукового дискурсу. Тема 3 Науковий стиль української мови: сфера використання, основні функції, мовні ресурси. Тема 4. Культура наукового тексту: структурно-сміслові й композиційні компоненти наукових текстів різних жанрів. Тема 5. Робота дослідника з науковим текстом. Тема 6 Мовленнєва поведінка в науковому спілкуванні.</p> <p style="text-align: center;">Модуль 2</p>

	<p>TEMA 1: English as the World Language of Research and Education. TEMA 2: The Nature of Writing. TEMA 3: Cultural Differences in Writing. TEMA 4: Strategies of Writing in English. TEMA 5: Curriculum Vitæ. TEMA 6: Cover Letter TEMA 7. Formal Style. TEMA 8. Cautious Writing. TEMA 9. Academic Vocabulary. Verbs. TEMA 10. Collocations. TEMA 11. Logical Connectors. TEMA 12. Latin Expressions. TEMA 13. New Lexical Tendencies in English. TEMA 14. Spelling. TEMA 15. Capitalization. TEMA 16. Research Paper Abstracts. TEMA 17. Conference abstracts. TEMA 18. Letters TEMA 19. Conference presentation</p>
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Для третього освітньо-наукового рівня доктор філософії (PhD)
Резюме викладачів	<p>Нікітіна Алла Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови. Наукові інтереси – у галузі педагогічного дискурсу, лінгводидактики, риторики, мовленнєвої комунікації, комунікативної лінгвістики й методики навчання української мови. Моїсеєнко Олена Юріївна – доктор філологічних наук, професор. Наукові інтереси – у галузі риторики, мовленнєвої комунікації, комунікативної лінгвістики й когнітивної лінгвістики. Шехавцова Світлана Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, в.о. декана факультету іноземних мов.</p>
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	<p>Нікітіна Алла Василівна e-mail: a.v.nikitina2017@gmail.com Моїсеєнко Олена Юріївна e-mail: olena.moiseyenko9025@gmail.com Шехавцова Світлана Олександрівна e-mail: shekhavtsova1@gmail.com,</p>
Попередня підготовка	Компетентності, набуті в процесі вивчення психологічних, педагогічних, мовних і мовленнєвих дисциплін другого (магістерського) рівня вищої освіти
Як навчатися?	Аналізувати наукові, методичні, нормативні джерела; виконувати завдання до практичних занять, індивідуальні завдання відповідно до тижневого розкладу; дотримуватися термінів виконання контрольних робіт, брати участь у моделюванні комунікативних ситуацій наукового спілкування; дотримуватися принципів академічної доброчесності
Навчальні матеріали	<p>Навчальний комплект з курсу Рекомендована література до першого модуля:</p>

Семенов О.М. Культура наукової української мови. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 216 с.

Колоїз Ж. В. Академічне письмо та риторика : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 196 с.

Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / С. У. Гончаренко, П. М. Олійник, В. К. Федорченко та ін. ; за заг. ред. С. У. Гончаренка, П. М. Олійника. Київ : Вища шк., 2003. 323 с.

Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 392 с.

1. Абрамович С. Д. Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація. Київ : Центр навч. л-ри, 2004. 472 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
3. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура наукової мови : навч. посібник. Львів : Світ, 2003. 432 с.
4. Борисов В. А. Мовна особистість ученого в синхронному науковому дискурсі URL
<http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/6986/1/Borysov.pdf>
5. Климова К.Я. Основи культури і техніки мовлення: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2007. 240 с.
6. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
7. Нікітіна А.В. Педагогічний дискурс учителя-словесника : монографія. Київ : Ленвіт, 2013. 338 с.
8. Нікітіна А. В. Самостійна робота студентів з риторики : навч.-метод. посіб. / А. В. Нікітіна ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка“. Старобільськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка“, 2015. 313 с.
9. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами вищих навчальних закладів : посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. І. Соловей, Є. С. Спіцин, К. К. Потапенко, З. М. Шалік. Київ : Ленвіт, 2004. 143 с.
10. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 240 с.
11. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.
12. Nikitina A. V. Text as a linguistic didactic unit in the professional training of a language and literature teacher. Actual problems of philological sciences and methods of teaching: collective monograph / O. Goroshkina, I. Hlukhovtseva, K. Hlukhovtseva, V. Kuzlyova, etc.; edited by Professor V. V. Kuzlyova. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2021. 252 p. С. 116–134. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-234-3-7>.

Інформаційні ресурси

mon.gov.ua/ua – офіційний сайт МОН України.

Освітній дискурс: збірник наукових праць – <http://www.journal-discourse.com/uk/>

journal.osnova.com.ua/free-articles/ – матеріали, опубліковані в науково-методичних журналах видавничої групи "Основа".

www.nbuv.gov.ua – офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

Стислий огляд основних змін у Новій редакції „Українського правопису” (2019). URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf>

Український правопис. 2019. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>

Рекомендована література до другого модуля:

Основна навчальна література

- Антипова Г.О., Дубко Л.О., Бузовський А.В., Силицька Ю.С., М. Махтан, О.Ю. Моїсеєнко English in Higher Education Context: навчальний посібник Луганськ – Альма-матер, 2007.
- Моїсеєнко О.Ю. Взаємодія мов та культур у контексті глобалізації. Лінгвістика. Збірник наукових праць. Вип. 2(35). Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2016. С. 175-183.
- Моїсеєнко О. Ю. Мовна парадигма World Englishes. Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: зб. наук. праць. Вип. 34. К.: Університет «Україна», 2016. С. 92-104.
- Моїсеєнко О. Ю. Мова та ідентичність особистості в умовах глобалізації. Національна ідентичність в мові і культурі: збірник наукових праць / заг. ред. А.Г. Гудманяна, О. Г. Шостак. Київ: Талком, 2017. С. 188-191.
- Моїсеєнко О. Ю. Untranslatable German Word Schadenfreude in English Media Discourse in the Context of World Englishes. Наукові записки НаУКМА. Мовознавство, Т. 2. Київ : НаУКМА, 2019. С. 13–19.
- Yakhontova T.V. English academic writing (Основи англомовного наукового письма): Навч. посібник для студентів, аспірантів та науковців. – Вид. 2-ге. – Львів: ПІАС, 2003. – 220 с.
- Bailey S. Academic Writing. A Handbook for International Students, London, 2010.
- First Certificate Language Practice 4th Edition — English Grammar and Vocabulary, London, 2014.

Додаткова навчальна література

Квасова О.Г. Going for a Degree. Professional English for Students of Linguistics: навч. посіб. – К.: Ленвіт 2012. – 167 с.

Comfort, J. (1995) *Effective Meetings*. Oxford: Oxford University Press. – 126 р.

[Begoña Montero Fleta, Luz Gil Salom, Carmen Pérez Sabater, Cristina Pérez Guillot, Edmund Turney, Carmen Soler Monreal](#) (1997) *English for Academic Purposes: Computing* Ed. Univ. Politéc. Valencia – 187 p. Available online at: http://books.google.com.ua/books?id=Rmu1dXlu2eEC&hl=ru&source=gb_ssimilar_books

Інформаційні ресурси

<http://www.gsas.harvard.edu>

<http://owl.english.purdue.edu/>

<http://europass.cedefop.europa.eu>

Необхідне устаткування	Засоби електронного навчання (комп'ютер/ноутбук тощо)
Спільні / індивідуальні види навчальної діяльності	Самостійне опрацювання навчальних матеріалів, використання інтерактивних комунікативних технологій, обговорення проблемних питань курсу, виконання практичних завдань, підсумкових контрольних робіт, створення кейсів навчально-методичних і наукових матеріалів, написання наукових текстів різних жанрів тощо
Оцінювання (онлайн / очно)	Оцінювання виконаних завдань відповідно до видів і форм роботи за розкладом
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	Максимальна кількість балів за курс – 100 балів (перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів). Оцінка «Зараховано» (від 50 до 100 балів). Теоретична і практична підготовка (опанування освітньої інформації, аналіз матеріалу, моделювання комунікативних ситуацій дослідницької діяльності, науково-риторична підготовка в процесі дискусій, створення навчально-наукових текстів, підготовка виступів) – 50 балів. Контрольно-модульні роботи – 20 балів. Індивідуальна й самостійна робота – 30 балів. Форма контролю – залік
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	У процесі роботи необхідно дотримуватися Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/polojakademdobro2.pdf), відповідних принципів академічної доброчесності. - Письмові роботи, презентації мають бути авторськими, оригінальними. - Письмові роботи мають бути оформлені згідно встановлених правил, з урахуванням вимог до цитування, подання відповідних покликань. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.
Консультації	Відповідно до графіку освітньої діяльності
Feedback курсу	Зворотній зв'язок здійснюється на основі чату, системи повідомлень на сторінці курсу на освітньому порталі ЛНУ імені Тараса Шевченка